

25.10.2017

JELENTÉSTERVEZET

az uniós régióknak és városoknak a COP 21 keretében létrejött,
éghajlatváltozásról szóló Párizsi Megállapodás végrehajtásában játszott
szerepéről
(2017/2006(INI))

Regionális Fejlesztési Bizottság

Előadó: Ángela Vallina

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INDOKOLÁS.....	8

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

az uniós régióknak és városoknak a COP 21 keretében létrejött, éghajlatváltozásról szóló Párizsi Megállapodás végrehajtásában játszott szerepéről (2017/2006(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezményére (UNFCCC) és az ahhoz csatolt Kiotói Jegyzőkönyvre,
- tekintettel a Párizsi Megállapodásra, az 1/CP.21 határozatra és az UNFCCC feleinek 21. konferenciájára (COP21), valamint a feleknek a Kiotói Jegyzőkönyv feleinek találkozájaként szolgáló, 2015. november 30. és december 11. között Párizsban (Franciaország) megrendezett 11. konferenciájára (CMP11),
- tekintettel az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye keretében létrejött Párizsi Megállapodásnak az Európai Unió nevében történő megkötéséről szóló tanácsi határozat tervezetéről szóló, 2016. október 4-i jogalkotási állásfoglalására¹,
- tekintettel a Párizsi Megállapodás végrehajtásáról és az ENSZ marokkói Marrákesben tartandó, 2016. évi éghajlatváltozási konferenciájáról (COP 22) szóló, 2016. október 6-i állásfoglalására²,
- tekintettel az ENSZ 2017-es bonni (Németország) éghajlatváltozási konferenciájáról (COP23) szóló, 2017. október 4-i állásfoglalására³,
- tekintettel az ENSZ új fenntartható fejlesztési céljaira, és különösen a 11. számú célra, a városok befogadóvá, biztonságossá, ellenállóvá és fenntarthatóvá tételére,
- tekintettel az uniós városfejlesztési menetrend létrehozásáról szóló Amszterdami Paktumra,
- tekintettel az uniós politikák városi dimenziójáról szóló, 2015. szeptember 9-i állásfoglalására⁴,
- tekintettel „A Párizsi Megállapodást követő időszak: a Párizsi Megállapodás hatásainak vizsgálata” című, 2016. március 2-i bizottsági közleményre (COM(2016)0110),
- tekintettel „Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó uniós stratégia” című, 2013. április 16-i bizottsági közleményre (COM(2013)0216),
- tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság „Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra irányuló új uniós stratégia felé – integrált megközelítés” című véleményére (CDR 2430/2016 – 2017. február 8.),

---

¹ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0363.

² Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0383.

³ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0380.

⁴ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0307.

- tekintettel „Az uniós szakpolitikák városi dimenziója – Az uniós városfejlesztési menetrend legfontosabb elemei” című, 2014. július 18-i bizottsági közleményre (COM(2014)0490),
  - tekintettel a közös rendelkezésekről szóló rendelet (a 2013. december 17-i 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet) 8. cikkére, amelynek értelmében „az ESB-alapok célkitűzéseit a fenntartható fejlődés elvének megfelelően [...] kell megvalósítani”¹,
  - tekintettel a közös rendelkezésekről szóló rendelet szerinti partnerségi megállapodásokra és programokra, amelyek a közös rendelkezésekről szóló rendelet 8. cikke értelmében „előmozdítják [...] a források hatékony felhasználását, az éghajlatváltozás mérséklését és az ahhoz történő alkalmazkodást”,
  - tekintettel az egyes európai strukturális és beruházási alapok által támogatott konkrét tematikus célkitűzésekre, köztük a technológiai fejlesztésre és az innovációra, az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulásra, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra és az erőforrás-hatékonyság előmozdítására,
  - tekintettel az „Európa 2020: Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája” című, 2010. március 3-i bizottsági közleményre (COM(2010)2020),
  - tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,
  - tekintettel a Regionális Fejlesztési Bizottság jelentésére és a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság véleményére (A8-0000/2017),
- A. mivel az ember éghajlatváltozásban betöltött felelősségének bizonyítékai vitán felül állnak, és már súlyos környezeti hatásokkal és jelentős társadalmi-gazdasági költségekkel járnak, különösen a leginkább kiszolgáltatott népességcsoportok körében; továbbá mivel az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület szerint a Föld átlaghőmérséklete 2100-ra 1,4 °C-ról 5,8 °C-ra fog emelkedni, ami az elmúlt 10 000 év legnagyobb mértékű növekedését jelenti;
- B. mivel ennek következtében világszinten súlyos migrációs válság várható;
- C. mivel az Uniót már elérte az éghajlatváltozás valósága az olyan szélsőséges időjárási jelenségekkel, mint az elsivatagosodás, a hőhullámok, az áradások és a vízellátással kapcsolatos problémák;
- D. mivel az éghajlatváltozás felerősíti az elmúlt évtizedben az Unióban már eleve növekvő társadalmi különbségeket azáltal, hogy még kiszolgáltatottabbá teszi a leggyengébb társadalmi csoportokat, amelyek kevesebb kapacitással és erőforrással rendelkeznek az éghajlatváltozás hatásainak kezeléséhez;
- E. mivel az uniós polgárok több mint 70%-a városokban él;
- F. mivel az *éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásról szóló uniós stratégia* elismeri,

---

¹ HL L 347., 2013.12.20., 342. o.

hogy az intézkedéseket helyi, regionális és állami szinten kell meghozni;

Általános keret

1. hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás mérséklését sürgősen prioritásnak kell tekinteni az Unió kohéziós politikáiban, hogy teljesíteni lehessen és meg is lehessen haladni a Párizsi Megállapodás/COP21 kötelezettségvállalásait, az alkalmazkodásra irányuló szükséges intézkedések sérelme nélkül előmozdítva a megújuló energiát és az energiahatékonyságot;
2. támogatja a fenntartható fejlesztési célok (ENSZ) és az Amszterdami Paktum (uniós városfejlesztési menetrend) óta kialakított, éghajlatváltozással szembeni megközelítést;
3. emlékeztet arra, hogy a Párizsban megkötendő új nemzetközi éghajlatváltozási megállapodásról szóló, 2015. október 14-i állásfoglalásában (2015/2112(INI))¹ felszólította a tagállamokat, hogy vegyenek fontolóra kiegészítő kötelezettségvállalásokat az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése tekintetében;
4. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy foglaljanak bele jogszabályaikba nagyratörő célkitűzéseket, előírva azokat a tagállamok, valamint a helyi és regionális önkormányzatok számára, a Régiók Bizottsága 2017. február 9-i véleményében kérteknek megfelelően;
5. sajnálatának ad hangot azon ipari, kommunikációs és politikai szegmensek súlyos felelőtlensége miatt, amelyek továbbra is tagadják az éghajlatváltozás nyilvánvalóságát;
6. sajnálja, hogy az Egyesült Államok kilépett a Párizsi Megállapodásból;
7. rámutat arra, hogy a városoknak meghatározó szerepet kell játszaniuk az éghajlatváltozással szembeni küzdelemben, összehangolt kölcsönös egymásrautaltságban az őket körülvevő régióval;
8. emlékeztet arra, hogy az éghajlatváltozás kölcsönhatásban van olyan tényezőkkel, mint a társadalmi és a nemi szegregáció, a migráció, a demográfiai kihívások, a városiasodás, a technológiai változás és az energiarendszer átalakítása, és ezért integrált megközelítést kell alkalmazni, amely helyi szinten kivitelezhetőbb és működőképesebb;
9. felhívja a figyelmet a jelenlegi – és a jövőben jelentősen növekvő – gazdasági hatásra, amely a már eleve túlterhelt és bizonytalan gazdasági helyzetben lévő állami egészségügyi és szociális ellátórendszereket terheli, amelyeknek egyre növekvő és egyre összetettebb szükségleteket kell kielégíteniük;
10. elismeri, hogy az éghajlatváltozás mérséklése a választási ciklusokon és a helyi szintű döntéshozatalon túlnyúló, hosszú távú folyamat, és véleménye szerint az éghajlatváltozás mérséklését a lehetőségek forrásának kell tekinteni olyan egyéb kihívások tekintetében, mint a foglalkoztatás, valamint az egészségügy és a közszolgáltatások javítása;

---

¹ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0359.

Az Unió és a kohéziós politika

11. úgy véli, hogy a jövőbeni többéves pénzügyi keretnek konkrét és mérhető módon javítania kell az éghajlati célkitűzésekhez való hozzájárulását, növelve az e célra szánt kiadások arányát is;
12. hangsúlyozza, hogy a kohéziós politika kulcsszerepet tölt be az éghajlatváltozás kihívásainak regionális és helyi szintű kezelésében; ismételten rámutat arra, hogy növelni kell a 2020 utáni kohéziós politika költségvetését;
13. úgy véli, hogy a kohéziós politikán belül tekintetbe kell venni az éghajlatváltozás mérséklésének és az ahhoz való alkalmazkodásnak a szempontját, különbséget téve közöttük, és világos és mérhető célkitűzéseket határozva meg mindegyik területen; véleménye szerint ezeket a célkitűzéseket a városok és a régiók (mind a hatóságok, mind a civil társadalom) részvételével megtervezett beruházások révén kell megvalósítani, és részvételüknek ki kell terjednie a végrehajtás és az értékelés szakaszára is;
14. rámutat arra, hogy a kohéziós politikai beruházásoknak összhangban kell állniuk egy hatékony dekarbonizációs politikával, és olyan hathatós foglalkoztatási tervekkel kell együtt járniuk, amelyek a környezeti mellett a társadalmi fenntarthatóságot is szavatolják;
15. felhívja a Bizottságot, hogy nyújtson nagyobb támogatást a városok és a régiók számára a képzés és a figyelemfelkeltés, a pénzügyi iránymutatás, valamint a tudásátadás és a kommunikáció területén;
16. rámutat a határokon átnyúló együttműködés fontos szerepére a régiók és a városok fellépései során, és ismételten hangsúlyozza, hogy politikai és pénzügyi tekintetben meg kell erősíteni ezt az eszközt;

Városok és régiók

17. felhívja a városokat és a régiókat, hogy sürgősen vegyék fel intézményi napirendjükbe az éghajlatváltozással szembeni küzdelmet, konkrét célkitűzések kidolgozásával, valamint az éghajlatváltozás mérséklésére és az ahhoz való alkalmazkodásra irányuló intézkedések elfogadásával, továbbá azok objektív mutatókon és igazolt módszertanokon alapuló nyomon követésével és értékelésével;
18. megjegyzi, hogy az éghajlatváltozás mérséklését célzó intézkedéseket az erőfeszítések és az előnyök különböző szereplők közötti méltányos megosztására kell alapozni, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra irányuló intézkedéseknek pedig a legkiszolgáltatottabb népességcsoportok védelmére kell összpontosítaniuk; szükségesnek tartja az intézkedések társadalmi-gazdasági következményeinek előzetes értékelését;
19. elismeri, hogy a gyenge pontok és az erősségek régióként különfélék és egyedi jellegűek, és hangsúlyozza, hogy a leghatékonyabb politikák térségenként eltérőek lehetnek; erre tekintettel rámutat arra, hogy a városoknak és a régióknak rendelkezniük kell a szükséges szakértelemmel és a kellő politikai, igazgatási és pénzügyi önállósággal

a fellépések megtervezéséhez és végrehajtásához;

20. szorgalmazza a tervek összehangolt többszintű kormányzás keretében történő, teljes mértékben átlátható kidolgozását, a helyi közösségek bevonása és széles körű állampolgári részvétel mellett;
21. rámutat arra, hogy a városoknak és a régióknak intézkedéseket kell végrehajtaniuk az éghajlati migránsok és menekültek befogadása és integrálása érdekében;
22. kéri a városokat és a régiókat, hogy az intézkedések megtervezése, végrehajtása és értékelése során alkalmazzanak a nemek közötti egyenlőségre irányuló politikákat, és végezzenek részletes elemzést valamennyi ágazat és valamennyi javasolt fellépés vonatkozásában;
23. nagyon kedvezően értékeli a „Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetsége” kezdeményezést, támogatja és üdvözli annak módszertanát, és nyomatékosan kér minden, az Unió területén belüli és kívüli várost, hogy – az ugyanezen célokat követő egyéb ágazati vagy intézményi hálózatokban való részvétel sérelme nélkül – haladéktalanul csatlakozzanak hozzá;
24. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, a Régiók Bizottságának, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a tagállamoknak, valamint a tagállamok nemzeti és regionális parlamentjeinek.

INDOKOLÁS

BEVEZETÉS

Az éghajlatváltozás tudományos tény, amelynek jelei és következményei egyre inkább észlelhetőek a polgárok és a közsférabeli döntéshozók számára. Az átlaghőmérséklet az elmúlt évtizedben az Unióban gyorsabban nőtt, mint a Föld többi részén¹; tanúi vagyunk annak, hogy egyre gyakoribbá válnak a szélsőséges hőmérsékleti viszonyok, az erdőtüzek, az aszályok, az áradások és a viharok; sokasodnak az idegenhonos inváziós fajok, csökken a biológiai sokféleség, valamint nő a vízért folyó verseny² és az energiaszükséglet.

Mindez számos ágazatot érint: a primer szektort, illetve a turizmust, a közszolgáltatásokat, például az egészségügyet, valamint a víz- és az energiaellátást. Az éghajlatváltozás gazdasági költségei még mérsékelt szintű változás esetén is nagyon magasak. Másfelől Európa földközi-tengeri térsége kiszolgáltatottabb, és kapcsolódó költségei magasabbak, tehát az éghajlatváltozás az Unió területi kohézióját is érinti³.

Az éghajlatváltozás ezenkívül az Unión belüli társadalmi különbségeket is erősíti; egyes társadalmi csoportok kiszolgáltatottabbak, mint mások (a rossz egészségügyi helyzet, az alacsony jövedelmek, a nem megfelelő lakhatás, a mobilitás hiánya, a nemük és más okok miatt). Az energiaszegénység már most is számos európai életében állandó valóság. Emellett Európa felelősséget visel azért, hogy enyhítse az éghajlatváltozás Európán kívüli humanitárius következményeit: az éhínség, az aszályok, a hurrikánok, valamint az igazságtalan fejlődési modell éghajlati menekültek egész hullámát indítják el, akik egy méltó élet reményében eljutnak az Európai Unióba és különösen annak városaiba.

STRATÉGIÁK ÉS MEGÁLLAPODÁSOK

Az EU mintegy 9%-kal járul hozzá a világ kibocsátásához, és ennek 75%-át városai adják. E kihívásra tekintettel az Unió 2013-ban már újtára indított egy, az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó stratégiát. A Párizsi Megállapodás (COP21) aláírása megerősíti az EU éghajlatváltozással szembeni küzdelemmel kapcsolatos kötelezettségvállalását⁴, összekapcsolódik a fenntartható fejlesztési célokkal (amelyeket az EU szintén aláírt), és megfelelő keretet hoz létre az uniós politikák kialakításához, amelyeknek ezt követően tovább kell gyűrűzniük a többi szintre, így a tagállamok, a helyi és regionális önkormányzatok, a magánszektor és a polgárok szintjére.

E megállapodás elfogadása ezért lehetőséget kínál a globális jólétre és fejlődésre. Az Egyesült Államok – a világ első számú üvegházhatásúgáz-kibocsátója – minden szolidaritást nélkülöző kivonulása megnehezíti az utat, de nem tántoríthat el minket.

Az EU az éghajlatváltozási és energiaügyi csomagja révén már előrelépéseket tett ennek mentén: az üvegházhatásúgáz-kibocsátás 40%-os csökkentése 2030-ig; az energiahatékonyság 27%-os növelése és 40%-os megújulóenergia-termelés biztosítása. E célok teljesítése

¹ Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó uniós stratégia, COM(2013)0216.

² *Climate change, impacts and vulnerability in Europe 2016, key findings* (Éghajlatváltozás, hatások és sebezhetőség Európában, 2016 – Főbb megállapítások). Európai Környezetvédelmi Ügynökség, 2016.

³ COM(2013)0216.

⁴ *A Párizsi Megállapodást követő időszak: a Párizsi Megállapodás hatásainak vizsgálata [...]*, COM(2016)0110.

térségenként rendkívül eltérő, és az elkövetkező évek egyik kihívása különösen a legkiszolgáltatottabbak segítése. Mindemellett a Párizsi Megállapodás globális célkitűzéseinek megvalósításához ambiciózusabb ágazati célokat kell előmozdítani.

A JELENTÉS AJÁNLÁSAI

A városok, a küzdelem legmegfelelőbb szintje

Az éghajlatváltozás rendszerszintű változás, amely kölcsönhatásban áll olyan társadalmi-gazdasági tényezőkkel, mint a demográfiai kihívás, a társadalmi szegregáció, a migráció, a városiasodás, a technológiai változás, valamint a karbonszegény gazdaságra való áttérés. Emiatt minden eddiginél szükségesebb egy átfogó megközelítés alkalmazása, amely ötvözi a többszintű ágazati és horizontális, materiális és immateriális, állami és magán-, valamint technológiai és ökoszisztéma-alapú intézkedéseket. Ez az átfogó megközelítés helyi szinten sokkal kivitelezhetőbb és működőképesebb. A helyi önkormányzatok mindig a polgárokhoz legközelebbi igazgatási szintet jelentik¹.

Az európaiak több mint 70%-a és a munkahelyek 73%-a városi övezetekben koncentrálódik: a városoknak nagy felelősségük van a globális felmelegedésben, egyidejűleg azonban jelentős potenciált rejtenek magukban a megoldások tekintetében. A fő cselekvési területek a következők: mobilitás és közlekedés; az épületek energiateljesítménye; az áruk és szolgáltatások termelése, elosztása és fogyasztása (beleértve az élelmezést mint fontos tényezőt); hulladékkezelés; levegőminőség, területrendezés és várostervezés. Mindezek a szempontok már prioritásként szerepelnek az uniós városfejlesztési menetrendben (Amszterdami Paktum).

A városok több ízben jelezték, hogy az éghajlatváltozással kapcsolatos megoldások elfogadásához uniós támogatásra van szükség a következő területeken: előíró jellegű jogi keret, kapacitásépítés, figyelemfelkeltés és képzés, technikai és tudományos tudásbázis, valamint finanszírozás.

Az éghajlatváltozás mérséklésének előtérbe helyezése az alkalmazkodás figyelmen kívül hagyása nélkül

A lehetséges megoldások két tengely köré csoportosíthatók: az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és az éghajlatváltozás mérséklése. Mindkettő három lehetséges megközelítésmódból ered²:

- Spontán: az éghajlatra és megtapasztalt hatásaira reagáló alkalmazkodás, kifejezett tervezés és az éghajlatváltozásra való tudatos összpontosítás nélkül.
- Fokozatos: az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, amelynek központi célja az adott rendszer lényegének és sérthetlenségének fenntartása.
- Átalakító jellegű: az éghajlatváltozáshoz való olyan alkalmazkodás, amely az adott rendszer alapvető jellemzőin változtat az éghajlatra reagálva, hatásainak mérséklése

¹ Uniós városfejlesztési menetrend – „Amszterdami Paktum”, 2016.

² *Urban adaptation to climate change in Europe 2016, transforming cities in a changing climate* (A városok éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodása Európában, 2016 – A városok átfarmálása változó klímában). Európai Környezetvédelmi Ügynökség, 2016.

céljából.

A spontán és a fokozatos megközelítés a bevált technológián és tapasztalatokon alapul, fenntartja a szolgáltatások jelenlegi szintjét, és nem kérdőjelezi meg az uralkodó életmódot. Ezeket olyan átalakító jellegű megoldásokkal kell ötvözni, amelyek kezelik az éghajlatváltozás rendszerszintű jellegét, annak kiváltó okaira összpontosítva.

Mindeddig azonban a városok fellépései elsősorban az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra irányultak, főként a spontán megközelítés alapján. Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás érdekében hoztak intézkedéseket, még ha nem is így nevezik őket, és még ha nem is képezik átfogó stratégia részét (természeti katasztrófák csökkentése, vízgazdálkodás, városi zöldterületek létrehozása stb.); ennek ellenére nagyon hatékonyak lehetnek: minden egyes, az áradások megelőzésére szánt euróval hosszú távon 6 eurós kár előzhető meg. A spontán és a fokozatos megközelítésnek azonban korlátai vannak a technológiai kapacitás és az üvegházhatású gázok végső mérlege tekintetében. Másrészről az olyan botrányok, mint a *dízel-gate* hozzájárulnak ahhoz, hogy a közvélemény szkeptikusabbá váljon ezekkel a megközelítésekkel szemben.

Aggasztó, hogy az európai városok több mint 75%-a még az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra irányulóan sem hozott nagyszabású intézkedéseket. Emellett egyértelmű földrajzi szakadék figyelhető meg az észak- és nyugat-európai, illetve a dél- és kelet-európai városok között. Azaz épp az éghajlatváltozással szemben kiszolgáltatottabb régiókban található városok számára okozza a legnagyobb nehézséget az ahhoz való alkalmazkodás.

Az azonosított fő akadályok a következők: a tudatosság hiánya a politikusok és a döntéshozók körében, a szakismeret hiánya, valamint a finanszírozáshoz való hozzáférés nehézségei¹. Mindezek vonatkozásában az állami és a regionális hatóságok szerepe ambivalens: rendszerint jogi vagy ágazati okok miatt nem támogatják tevékenyen az újszerűbb intézkedéseket; az új várostervezési, mobilitási és megújuló energiával kapcsolatos modellek bevezetésének vannak nem technológiai jellegű akadályai.

Az alkalmazkodáson túlmenően prioritásnak kell tekinteni az éghajlatváltozás mérséklését. Ehhez szemléletváltásra van szükség az élet- és munkaszervezési módjainkra is kiterjedően. A változás horizontális jellegű és sok tudományterületet érint, ezért az éghajlatváltozás mérséklése hosszú távú folyamat, amely a várostervezéssel kezdődik, és jelentősen túlmutat a választási ciklusokon és a helyi szinten meghozott döntések időkorlátain, valamint a város határain is azáltal, hogy összekapcsolja azt a funkcionális régiójával.

Az éghajlatváltozás mérséklésének a polgárokhoz közelebbi egyéb kihívásokkal (például az egészségügy javításával vagy új gazdasági lehetőségek keresésével) való összekötése rendkívül hasznos lehet ahhoz, hogy rövid és középtávon el lehessen érni a városi társadalom egészének bevonását. Ehhez elengedhetetlen a figyelemfelkeltés és a képzés.

Az alkalmazkodásra és az éghajlatváltozás mérséklésére irányuló folyamatok megtervezésének és megfelelő véghezvitelének alapfeltétele egy jól felkészült és proaktív kormányzat, amely számos különböző szereplőt felölel, és egyaránt vállal vertikális és horizontális kötelezettségeket. Egy ilyen irányítás részeként a városoknak erőteljes szerepet

---

¹ *Adaptation Strategies for European Cities* (Alkalmazkodási stratégiák az európai városok számára), Európai Bizottság – Éghajlatpolitikai Főigazgatóság, 2013.

kell vállalniuk azon politikák kialakításában, amelyeket később kötelező jelleggel alkalmazni fognak; ehhez az irányításhoz példaként szolgálhat a „Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetsége”.

A probléma soktényezős jellegének elismerése

A karbonszegény gazdaságra való áttéréshez változásokra van szükség a technológia, az energia, a gazdaság, a pénzügyek és a társadalom terén. Ebből adódóan fokozott erőfeszítéseket kell tenni az éghajlatváltozás, a természeti erőforrások, a jólét, a stabilitás és a migráció közötti kapcsolatok kezelése érdekében.

Ehhez valamennyi uniós politikát ebben az irányban kellene összehangolni. Ez a jelentés konkrétan a kohéziós politikán belüli változásokat említi meg, de a Párizsi Megállapodás valamennyi területi szinten történő végrehajtásához más politikák is nélkülözhetetlenek (KAP, Horizont 2020, energia, környezetvédelem).

Helyi szinten elengedhetetlen, hogy a kiigazítások átfogóak legyenek, és ne korlátozódjanak a „környezetvédelem” területére: a városoknak az éghajlatváltozást össze kell kapcsolniuk olyan más városi politikákkal, mint a gazdasági fejlődés, a városrehabilitáció, valamint az életminőség javítása. A megfelelő kapacitások biztosítása alapvető fontosságú ahhoz, hogy meg lehessen felelni az éghajlatváltozással szembeni küzdelem multiszektoriális jellegének, valamennyi helyi szereplő (köztük a polgárok és a magánszektor) tevékeny elköteleződésével javítani lehessen a küzdelem irányítását, és jobban fel lehessen használni az előirányzott erőforrásokat.

A koherencia biztosítása, a finanszírozáshoz való hozzáférés javítása és elősegítése

Mindennek ellenére egyes uniós pénzügyi eszközök jobban hozzájárulhatnak az éghajlatváltozással szembeni küzdelemhez, amint azt már a Számvevőszék is megállapította¹ az Európai Szociális Alappal és az Európai Tengerügyi és Halászati Alappal kapcsolatban. Az egyéb hiteleszközökre vagy biztosítási eszközökre tekintettel elengedhetetlen, hogy a városok jobb tájékoztatást kapjanak a különböző források elérhetőségével és ötvözésével kapcsolatban. Elő kell mozdítani a szén-dioxid-kibocsátás árazását, lefelé kell kiigazítani a fosszilis tüzelőanyagok után járó támogatásokat, és ösztönözni kell a megújuló energiát és az energiahatékonyságot, mindenkor szem előtt tartva a foglalkoztatást, hogy az energiarendszernek a környezeti szempontból fenntartható fejlődésre irányuló átalakítása társadalmi szempontból is fenntartható legyen.

A tudásbázis növelése, javítása és szélesítése

A módszertan és az ismeretek létrehozása alapvető fontosságú ahhoz, hogy meg lehessen ismerni a városok éghajlatváltozással kapcsolatos kiindulópontját, és meg lehessen vizsgálni az intézkedések hatékonyságát és átültetésük megfelelőségét.

Az európai mechanizmusok, köztük az ADAPT platform, az EEA, a Közös Kutatóközpont és az ESPON keretében elvégzett munka dicséretet érdemel. Ennek köszönhetően megfelelő információkkal rendelkezünk az Unió szintjén, ugyanakkor hiányoznak a városi szintre

---

¹ Az uniós költségvetés legalább egyötöde szolgáljon éghajlat-politikai célt: halad az ambiciózus munka, de nagy a kockázata, hogy nem teljesülnek a várakozások, Európai Számvevőszék, Luxembourg, 2016.

vonatkozó információk és megfelelő mutatók, mind az éghajlatváltozás hatásait, mind annak veszélyeit illetően: köztük a hatásokat, a sebezhetőségi pontokat és az eredményeket vizsgáló regionális előrejelzések és mutatók, valamint az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra vonatkozó költség-haszon elemzések; emellett továbbra is hiányzik a megfelelő kommunikáció a bevált gyakorlatok és az eredmények terjesztéséhez.